
Zestaw 1. Liczby zespolone

---

1. Zaznacz na płaszczyźnie zespolonej zbiory:

$$\begin{aligned} A &= \{z \in \mathbb{C} : 1 \leq |z + 2| < 4\}, & B &= \{z \in \mathbb{C} : |z + i| = |z - 1|\}, \\ C &= \{z \in \mathbb{C} : \operatorname{Re}(iz - 1) \leq 2\}, & D &= \{z \in \mathbb{C} : \operatorname{Re}(z^2) \operatorname{Im}(z^2) < 0\}, \\ E &= \{z \in \mathbb{C} : \arg(z + iz) = \pi\}, & F &= \{z \in \mathbb{C} : \pi/2 < \arg(z^3) < 3\pi/2\}. \end{aligned}$$

2. Wykaż, że dla dowolnych $z_1, z_2 \in \mathbb{C}$ prawdziwa jest nierówność

$$|z_1 + z_2| \leq |z_1| + |z_2|.$$

3. Przedstaw w postaci trygonometrycznej i wykładniczej liczby zespolone

$$(a) -3 + 3i, \quad (b) \frac{\sqrt{3} - i}{-1 - i}, \quad (c) \sin \alpha + i \cos \alpha, \quad (d) 1 + i \operatorname{tg} \alpha, \quad \alpha \neq \pi/2 + k\pi.$$

4. Wyznacz części rzeczywiste oraz urojone liczb

$$(a) (-\sqrt{3} + i)^{10}, \quad (b) \left(\frac{1 + \sqrt{3}i}{i - 1}\right)^{12}, \quad (c) \left(1 + \cos \frac{\pi}{3} + i \sin \frac{\pi}{3}\right)^6, \quad (d) \left(\sin \frac{\pi}{7} - i \cos \frac{\pi}{7}\right)^{14}.$$

5. Podane liczby zapisz w postaci trygonometrycznej ($n \in \mathbb{N}$, $x \in \mathbb{R}$):

$$(a) -(\cos x + i \sin x)^n, \quad (b) (\sin x + i \cos x)^n, \quad (c) (\sin x - i \cos x)^n, \quad (d) (\cos x + i \cos x)^n.$$

6. Wyznacz zbiory

$$(a) \sqrt{1 - \sqrt{3}i}, \quad (b) \sqrt[3]{-64}, \quad (c) \sqrt[4]{(2 - i)^8}, \quad (d) \sqrt{3 + 4i}.$$

7. Ile wynosi suma wszystkich pierwiastków algebraicznych stopnia n z 1?

8. Niech $\{z_0, z_1, \dots, z_9\} = \sqrt[10]{\cos 1 + i \sin 1}$. Oblicz wartość wyrażenia

$$\frac{|z_0| + 2|z_1| + 3|z_2| + 4|z_3| + 5|z_4|}{z_5^{20} + 2z_6^{20} + 3z_7^{20} + 4z_8^{20} + 5z_9^{20}} \cdot (-\sin 2 + i \cos 2).$$

9. Jednym z wierzchołków sześciokąta foremnego jest $w_0 = \sqrt{3} + i$. Wyznacz pozostałe jego wierzchołki wiedząc, że środek leży w punkcie: (a) $s_0 = 0$; (b) $s_0 = 2\sqrt{3} + 1$.

10. Wykaż, że w ciągu $a_n = \left(\frac{2+i}{2-i}\right)^n$ nie występują dwa identyczne wyrazy.

11. Wyznacz miejsca zerowe wielomianu $W(z) = z^3 - (2 + 3i)^9$.

12. Rozwiąż równanie:

$$\begin{array}{ll} \text{(a)} z^5 + z^4 + (i - 1)z + i - 1 = 0, & \text{(b)} z^4 + 4z^2 + 8 = 0, \\ \text{(c)} (z^2 + 1 + i)^4 + (1 + 2i)^4 = 0, & \text{(d)} (z + 1)^n - (z - 1)^n = 0. \end{array}$$

13. Wyznacz wszystkie pierwiastki wielomianu

$$W(z) = z^6 + 2z^5 + 4z^4 + 4z^3 + 5z^2 + 2z + 2,$$

którego podwójnym pierwiastkiem jest $z_0 = i$. Następnie przedstaw wielomian W w postaci iloczynu wielomianów rzeczywistych możliwie niskich stopni.

14. Liczba $z_0 = 5 + 2i$ jest jednym z pierwiastków wielomianu

$$W(z) = (z^3 - 11z^2 + 39z - 29)(z^4 - (2 - i)z^2);$$

wyznacz pozostałe jego pierwiastki oraz wybierz z nich te, które leżą w drugiej ćwiartce płaszczyzny zespolonej.

15. ☠ Wyznacz wszystkie pierwiastki wielomianu

$$w(z) = 1 + z + z^2 + \dots + z^n;$$

następnie przedstaw go jako iloczyn rzeczywistych wielomianów stopnia co najwyżej drugiego.

16. Rozwiąż równanie:

$$\text{(a)} z^7 = \bar{z}(1 - i), \quad \text{(b)} \overline{\bar{z}z^4} = z|z|^2, \quad \text{(c)} \bar{z}z^4 = |z|^2\bar{z}^3, \quad \text{(d)} |z|^2\bar{z} = -iz^2.$$

Zestaw 2. Elementy teorii liczb

---

1. Korzystając z algorytmu Euklidesa wyznacz największe wspólne dzielniki $\text{NWD}(a, b)$ liczb a, b oraz przedstaw je jako kombinacje całkowitoliczbowe, tj. $\text{NWD}(a, b) = \alpha \cdot a + \beta \cdot b$, gdzie $\alpha, \beta \in \mathbb{Z}$. Wskaż pary liczb względnie pierwszych.

(a) $a = 252, b = 231$,   (b) $a = 924, b = 1105$,   (c) $a = 2891, b = 1589$,   (d) $a = 645, b = 363$.

2. Uzasadnij, że istnieją liczby całkowite x, y spełniające poniższe równanie

$$412x + 119y = 1;$$

wyznacz przykładową parę takich liczb.

3. Udowodnij, że dla dowolnego $n \in \mathbb{N}$ liczby $5n + 3$ oraz $7n + 4$ są względnie pierwsze.

4. Wyznacz element odwrotny dla elementu

(a) 4 w $\mathbb{Z}_7^*$,   (b) 35 w $\mathbb{Z}_{101}^*$,   (c) 11 w $\mathbb{Z}_{31}^*$,   (d) 24 w $\mathbb{Z}_{29}^*$,   (e) 11 w $\mathbb{Z}_{120}^*$.

5. Uzasadnij, że liczba naturalna jest podzielna przez 3 wtedy i tylko wtedy, gdy suma jej cyfr w rozwinięciu dziesiętnym jest liczbą podzielną przez 3. Sformułuj i uzasadnij cechy podzielności liczby naturalnej przez 9 oraz przez 11.

6. Klasyczna cecha podzielności liczby naturalnej przez 7 jest mało wygodna do sprawdzania: liczba jest podzielna przez 7, jeśli różnica między liczbą składającą się z trzech ostatnich jej cyfr, a liczbą wyrażoną pozostałymi jej cyframi (lub odwrotnie) dzieli się przez 7.

Wykaż, że liczba naturalna jest podzielna przez 7 wtedy i tylko wtedy, gdy suma jej cyfr w rozwinięciu ósemkowym jest liczbą podzielną przez 7. Wykorzystując to kryterium sprawdź podzielność przez 7 liczby 812.

7. Rozwiąż kongruencje:

(a) $7x = 3 \pmod{12}$,   (b) $10x = 13 \pmod{23}$,   (c) $6x = 9 \pmod{45}$,   (d) $12x = 2 \pmod{8}$.

8. Rozwiąż układ kongruencji:

$$(a) \begin{cases} x = 4 \pmod{6} \\ x = 5 \pmod{35} \end{cases}, \quad (b) \begin{cases} x = 4 \pmod{5} \\ x = 3 \pmod{7} \\ x = 2 \pmod{9} \end{cases}.$$

9. Wyznacz najmniejszą liczbę naturalną, która przy dzieleniu przez 4, 13 oraz 7 daje odpowiednio reszty 1, 2 oraz 1.

10. Jeśli podzielić czekoladę na cztery równe części, zostaną dwie kostki; przy podziale na pięć części pozostaną cztery kostki, a przy podziale na trzy części pozostanie jedna kostka. Ile kostek pozostanie przy podziale czekolady na dziesięć równych części?

Zestaw 3. Grupy, pierścienie, ciała

---

1. Sprawdź, czy poniższe pary tworzą grupę abelową:
  - (a) zbiór $\mathbb{Z}$ z działaniem $x \circ y = (-1)^x y + (-1)^y x$;
  - (b) zbiór $\{x \in \mathbb{R} : x > 1\}$ z działaniem $a \circ b = a^{\ln b}$;
  - (c) zbiór $\mathbb{C}$ z działaniem $w \circ z = w + z + iwz$;
  - (d) zbiór $\mathbb{C} \setminus \{i\}$ z działaniem $w \circ z = w + z + iwz$.
2. Wyznacz rząd grupy: (a) $\mathbb{Z}_{120}^*$, (b) $\mathbb{Z}_{93}^*$, (c) $\mathbb{Z}_{200}^*$.
3. Znajdź wszystkie podgrupy grupy: (a) $\mathbb{Z}_6$, (b) $\mathbb{Z}_6^*$, (c) $\mathbb{Z}_8^*$.
4. Wypisz wszystkie elementy grupy i podaj ich rzędy: (a) $\mathbb{Z}_5^*$, (b) $\mathbb{Z}_9^*$, (c) $\mathbb{Z}_{15}^*$.
5. Sprawdź, czy grupy z poprzedniego zadania są cykliczne oraz wyznacz wszystkie generatory tych z nich, które są cykliczne.
6. Sprawdź, czy zbiór $\mathbb{Z}$ z działaniem $n \circ k = n + k + 1$ tworzy grupę cykliczną; w przypadku pozytywnej odpowiedzi wyznacz wszystkie jej generatory.
7. Wyznacz trzy ostatnie cyfry liczby: (a) 17^{2002} , (b) $7^{4004} - 3^{4004}$.
8. Sprawdź, która z poniższych struktur algebraicznych jest pierścieniem, pierścieniem przemiennym, pierścieniem z jednością, pierścieniem całkowitym, ciałem, ciałem przemiennym:
  - (a) zbiór wielomianów rzeczywistych z naturalnymi działaniami dodawania i mnożenia wielomianów;
  - (b) zbiór $\mathbb{Q}(\sqrt{3}) = \{a + b\sqrt{3} : a, b \in \mathbb{Q}\}$ z naturalnymi działaniami dodawania i mnożenia liczb rzeczywistych;
  - (c) $(A, \star, \bullet)$, gdzie $A = \{x \in \mathbb{Q} : 0 \leq x < 1\}$ oraz $a \star b = \min(a, b)$, $a \bullet b = \max(a, b)$;
  - (d) $(\mathbb{R}[x]_1, +, \circ)$, gdzie $+$ oraz $\circ$ oznaczają dodawanie oraz składanie funkcji.
9. Udowodnij, że
  - (a) zbiór $A = \{m + ni : m, n \in \mathbb{Z}\}$ z działaniem dodawania liczb zespolonych tworzy grupę;
  - (b) zbiór $B = \{2^n 3^m : m, n \in \mathbb{Z}\}$ z działaniem mnożenia liczb tworzy grupę;
  - (c) grupy A i B są izomorficzne.
10. Udowodnij, że
  - (a) zbiór $A = \{a + b\sqrt{3} : a, b \in \mathbb{Z}\}$ z działaniami dodawania i mnożenia liczb jest pierścieniem;
  - (b) odwzorowanie $f : A \ni a + b\sqrt{3} \rightarrow a - b\sqrt{3} \in A$ jest automorfizmem pierścienia $(A, +, \cdot)$ w siebie.
11. Wykaż, że w dowolnym pierścieniu dzielnikami zera mogą być jedynie te elementy, które nie posiadają elementu odwrotnego.

12. Niech $A = \{\varepsilon_0, \varepsilon_1, \varepsilon_2, \varepsilon_3\}$ będzie pierwiastkiem algebraicznym stopnia czwartego z jedności, tj. $\varepsilon_k^4 = 1$ dla $k = 0, 1, 2, 3$.
- Wykaż, że zbiór A z działaniem mnożenia liczb zespolonych tworzy grupę. Sprawdź, czy jest to grupa cykliczna, a w przypadku pozytywnej odpowiedzi wskaż wszystkie jej generatory.
  - Wyznacz wszystkie homomorfizmy grupy $(\mathbb{Z}_4, +)$ w grupę $(A, \cdot)$. Czy któryś z tych homomorfizmów jest izomorfizmem?
13. Uzasadnij, że każda grupa cykliczna rzędu n jest izomorficzna z grupą $(\mathbb{Z}_n, +)$.
14. Które z poniższych stwierdzeń jest prawdziwe?
- Każda grupa, której rząd jest liczbą pierwszą jest grupą cykliczną.
  - Wszystkie grupy cykliczne tego samego rzędu $n \in \mathbb{N}$ są izomorficzne.
  - Grupa cykliczna rzędu $n \in \mathbb{N}$ jest izomorficzna z grupą cykliczną rzędu $m \in \mathbb{N}$ wtedy i tylko wtedy, gdy $m = n$.
  - Jeżeli A jest grupą cykliczną rzędu $n \in \mathbb{N}$, a $h : A \rightarrow B$ jest homomorfizmem grup, to grupa B również jest grupą cykliczną rzędu n .
  - Jeżeli A jest grupą cykliczną rzędu $n \in \mathbb{N}$, a $h : A \rightarrow B$ jest izomorfizmem grup, to grupa B również jest grupą cykliczną rzędu n .
15. Wykaż, że odwzorowanie h jest homomorfizmem grupy G_1 w grupę G_2 ; następnie sprawdź, czy jest ono izomorfizmem:
- $h(z) = |z|$, $G_1 = (\mathbb{C}^*, \cdot)$, $G_2 = (\mathbb{R}_+, \cdot)$;
  - $h(n) = n - 3$, $G_1 = (\mathbb{Z}, +)$, $G_2 = (\mathbb{Z}, \circ)$, gdzie $m \circ n = m + n + 3$;
  - $h(x) = \ln x$, $G_1 = (\mathbb{R}_+, \cdot)$, $G_2 = (\mathbb{R}, +)$;
  - $h(z) = z^5$, $G_1 = (\mathbb{C}^*, \cdot)$, $G_2 = (\mathbb{C}^*, \cdot)$;
  - $h(\varphi) = \int_0^1 \varphi(x) dx$, $G_1 = (\mathcal{C}_{[0,1]}, +)$, $G_2 = (\mathbb{R}, +)$;
  - $h(A) = (\det A)^2$, $G_1 = (M_{n \times n}^*(\mathbb{R}), \cdot)$, $G_2 = (\mathbb{R}_+, \cdot)$, gdzie $M_{n \times n}^*(\mathbb{R})$ to zbiór nieosobliwych macierzy rzeczywistych wymiaru $n \times n$.
16. ☠ Znajdź wszystkie homomorfizmy grupy $(\mathbb{Z}_{10}, +)$ w grupę $(\mathbb{Z}_6, +)$.

Zestaw 4. Przestrzenie wektorowe

---

1. Sprawdź, czy podana struktura jest przestrzenią wektorową:

- (a) $(\mathbb{R}_+, \mathbb{R}, +, \circ)$, gdzie $x + y = xy$ oraz $\alpha \circ x = x^\alpha$;
- (b) $(\mathbb{R}[x]_n, \mathbb{R}, +, \cdot)$, gdzie $+$ oraz $\cdot$ to naturalne działania dodawania wielomianów oraz mnożenia wielomianu przez skalar;
- (c) $(\mathbb{R}^n, \mathbb{R}, +, \cdot)$, gdzie $+$ to naturalne działanie dodawania w $\mathbb{R}^n$ oraz dla $\alpha \in \mathbb{R}$ i $x = (x_1, \dots, x_n)$

$$\alpha \cdot (x_1, x_2, \dots, x_n) := (\alpha x_1, x_2 \dots, x_n);$$

- (d) $(\mathcal{W}, \mathbb{R}, +, \cdot)$, gdzie $\mathcal{W} = \{w \in \mathbb{R}[x]_n : w(-1) + w(1) = 0\}$; działania to naturalne działania dodawania wielomianów oraz mnożenia wielomianu przez skalar;
- (e) $(\mathcal{C}, \mathbb{R}, +, \cdot)$, gdzie $\mathcal{C} = \{z \in \mathbb{C} : \operatorname{Re}(z) - 2\operatorname{Im}(z) = 0\}$; działania to naturalne działania dodawania i mnożenia liczb zespolonych;
- (f) $(\mathcal{C}, \mathbb{C}, +, \cdot)$, gdzie $\mathcal{C} = \{z \in \mathbb{C} : \operatorname{Re}(z) - 2\operatorname{Im}(z) = 0\}$; działania to naturalne działania dodawania i mnożenia liczb zespolonych

2. Niech $(\mathcal{F}(\mathbb{R}, \mathbb{R}), \mathbb{R}, +, \cdot)$ oznacza przestrzeń wektorową wszystkich funkcji $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ z naturalnymi działaniami dodawania funkcji oraz mnożenia funkcji przez skalar. Który ze zbiorów tworzy podprzestrzeń wektorową tej przestrzeni?

- (a) $\mathcal{P} = \{f \in \mathcal{F}(\mathbb{R}, \mathbb{R}) : f \text{ funkcja parzysta}\}$;
- (b) $\mathcal{D} = \{f \in \mathcal{F}(\mathbb{R}, \mathbb{R}) : f \text{ jest dwukrotnie różniczkowalna oraz } f'' = f - f'\}$;
- (c) $\mathcal{W} = \{f \in \mathcal{F}(\mathbb{R}, \mathbb{R}) : f(1)f(2) = 0\}$.

3. Zbadaj liniową niezależność wektorów:

- (a) $v_1 = (1, 2, -1), v_2 = (0, -5, 1), v_3 = (3, 1, 0)$ w przestrzeni $(\mathbb{R}^3, \mathbb{R}, +, \cdot)$;
- (b) $v_1 = (1, -2, 3), v_2 = (1, 0, 1), v_3 = (-1, -2, 1)$ w przestrzeni $(\mathbb{R}^3, \mathbb{R}, +, \cdot)$;
- (c) $v_1(x) = 1, v_2(x) = \sin x, v_3(x) = \cos x$ w przestrzeni $(\mathcal{F}(\mathbb{R}, \mathbb{R}), \mathbb{R}, +, \cdot)$;
- (d) $v_1(x) = e^x, v_2(x) = e^{2x}, v_3(x) = e^{2(x-1)}$ w przestrzeni $(\mathcal{F}(\mathbb{R}, \mathbb{R}), \mathbb{R}, +, \cdot)$.

4. Wyznacz przykładowe bazy oraz wymiary przestrzeni wektorowych z zadania 1.

5. Wyznacz bazę przestrzeni wektorowej (wszystkie przestrzenie rozważamy nad ciałem liczb rzeczywistych z naturalnymi działaniami):

- (a) $\{(x, y, z) \in \mathbb{R}^3 : x - 2y + z = 0\}$;
- (b) $\{(x, y, z, w) \in \mathbb{R}^4 : x + y + z + w = 0, 2x - 3z + 2w = 0\}$;
- (c) $\{w \in \mathbb{R}[x]_2 : w(1) - w'(2) = 0\}$.

6. Niech $f_0, f_1, \dots, f_n \in \mathbb{R}[x]_n$ będą dowolnymi wielomianami takimi, że $\deg f_k = k$ ($k = 0, \dots, n$). Uzasadnij, że wielomiany $f_0, f_1, \dots, f_n$ stanowią bazę przestrzeni $\mathbb{R}[x]_n$.

7. Dla dowolnych, ustalonych, parami różnych liczb $x_0, \dots, x_n \in \mathbb{R}$ definiujemy wielomiany $\varphi_0, \dots, \varphi_n$,

$$\varphi_i(x) = \prod_{j=0, j \neq i}^n (x - x_j), \quad i = 0, \dots, n.$$

- (a) Uzasadnij, że $\deg \varphi_k = n$, dla $k = 0, \dots, n$.
- (b) Wykaż, że wielomiany $\varphi_0, \dots, \varphi_n$ stanowią bazę przestrzeni wielomianów $\mathbb{R}[x]_n$.

8. Znajdź współrzędne wektora v w bazie B :

- (a) $v = (1, 2, 1); B = ((0, 1, 1), (-1, 2, 1), (-1, 0, 1));$
- (b) $v = (1, 2, 1); B = ((2, -1, -1), (-1, 4, -3), (-3, 2, 0));$
- (c) $v(x) = x^2 - 1; B = (1, x - 2, (x - 2)(x - 3));$
- (d) $v(x) = x^2; B = (x^2 - x, x^2 + x, x^2 - 1).$

9. Wektory v_1, v_2, v_3 są bazą pewnej przestrzeni wektorowej. Który z poniższych zbiorów również jest jej bazą?

- (a) $v_1 + 2v_2 + v_3, v_2 - v_3, v_1 + 3v_3;$
- (b) $v_1 + v_2 + v_3, v_2 + v_3, v_3;$
- (c) $v_1 + v_2 + v_3, v_1 - v_2 + v_3, v_1 + v_2 - v_3.$

10. ☞ Zbiory $\mathbb{N}, \mathbb{Z}, \mathbb{Q}$ oraz $\mathbb{R}$ posiadają nieskończenie wiele elementów, jednak nie wszystkie te zbiory są równoliczne. Można pokazać, że

$$\aleph_0 = \#\mathbb{N} = \#\mathbb{Z} = \#\mathbb{Q} < \#\mathbb{R} = \mathfrak{c};$$

symbol $\#$ oznacza liczbę elementów zbioru.

Rozważmy przestrzeń wektorową $(\mathbb{R}, \mathbb{Q}, +, \cdot)$; działania to naturalne działania dodawania oraz mnożenia liczb. Uzasadnij, że $\dim(\mathbb{R}, \mathbb{Q}, +, \cdot) > \aleph_0$. Nieprzeliczalna baza przestrzeni $(\mathbb{R}, \mathbb{Q}, +, \cdot)$ to tzw. *baza Hamela*.

11. Wykaż liniową niezależność wektorów w przestrzeni $(\mathbb{R}, \mathbb{Q}, +, \cdot)$:

- (a) $v_1 = 1, v_2 = \sqrt{2};$
- (b) $v_1 = \sqrt{2}, v_2 = \sqrt{3}, v_3 = \sqrt{6};$
- (c) $v_1 = 1, v_2 = \sqrt{2}, v_3 = \pi.$ ¹

12. Które z poniższych stwierdzeń jest prawdziwe?

- (a) Z dowolnej bazy przestrzeni wektorowej można wybrać bazę dowolnej jej podprzestrzeni wektorowej.
- (b) Bazę dowolnej podprzestrzeni wektorowej można uzupełnić do bazy całej przestrzeni.
- (c) Z dowolnego zbioru wektorów generujących całą przestrzeń liniową można wybrać jej bazę.
- (d) Z każdego zbioru wektorów liniowo niezależnych przestrzeni wektorowej można wybrać jej bazę.
- (e) Każda rzeczywista przestrzeń wektorowa posiada nieskończenie wiele baz.

---

¹Liczbę rzeczywistą będącą miejscem zerowym wielomianu o współczynnikach całkowitych nazywamy *liczbą algebraiczną*. Dowolna liczba wymierna p/q , gdzie $p, q \in \mathbb{Z}, q \neq 0$, jako miejsce zerowe wielomianu o współczynnikach całkowitych $x \rightarrow qx - p$, jest liczbą algebraiczną. Podobnie, liczba $\sqrt{2}$, jako miejsce zerowe wielomianu $x \rightarrow x^2 - 2$, jest liczbą algebraiczną. Można wykazać, że zbiór wszystkich liczb algebraicznych z naturalnymi działaniami dodawania oraz mnożenia liczb jest ciałem. Przykładami liczb niealgebraicznych (czyli *liczb przestępnych*) są π oraz e . Fakt ten może być przydatny w rozwiązaniu zadania 11(c).

Zestaw 5. Macierze

---

1. Sprawdź, czy:

- (a) struktura $(M_{n \times m}(\mathbb{R}), +)$ jest grupą abelową, $+$ to naturalne działanie dodawanie macierzy?
 (b) struktura $(M_{n \times n}(\mathbb{R}), \cdot)$ jest grupą abelową, $\cdot$ to naturalne działanie mnożenia macierzy?
 (c) struktura $(A, +, \cdot)$ jest ciałem, gdzie $A = \left\{ \begin{bmatrix} a & b \\ -b & a \end{bmatrix} : a, b \in \mathbb{R} \right\}$, $+$ oraz $\cdot$ to naturalne działania dodawania oraz mnożenia macierzy?
 (d) struktura $(M_{n \times m}(\mathbb{R}), \mathbb{R}, +, \cdot)$ jest przestrzenią wektorową, działania to naturalne działania dodawania macierzy oraz mnożenia macierzy przez skalar? W przypadku pozytywnej odpowiedzi, podaj bazę tej przestrzeni.

2. Niech

$$A = \begin{bmatrix} 1 & 2 & 0 \\ 0 & 3 & -1 \end{bmatrix} \quad \text{oraz} \quad B = \begin{bmatrix} -1 & 2 & -1 \\ 1 & 1 & 0 \end{bmatrix}.$$

Znajdź macierz X spełniającą równanie

- (a) $4(A - X) + 5(3X + B) = A - B + 8X$;
 (b) $B^T X = [1 \ 1 \ 0]^T$.

3. Wyznacz $f(A)$, jeżeli $f(x) = x^2 - 5x + 3$ oraz $A = \begin{bmatrix} 2 & -1 \\ -3 & 3 \end{bmatrix}$.

4. 🦋 Uzasadnij, że dla dowolnej macierzy $A \in M_{n \times n}(\mathbb{C})$ istnieje wielomian rzeczywisty f , taki że $f(A) = 0$.

5. Rozwiąż macierzowy układ równań

$$\begin{cases} X + Y = \begin{bmatrix} 0 & 1 \\ 0 & 1 \end{bmatrix} \\ 2X + 3Y = \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{bmatrix} \end{cases}.$$

6. Oblicz wyznaczniki podanych macierzy:

$$(a) \begin{bmatrix} 2 & -1 & 0 \\ 1 & 4 & 2 \\ -3 & 2 & 5 \end{bmatrix}; \quad (b) \begin{bmatrix} 1 & -1 & 2 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & -3 \\ 3 & 2 & -2 & 4 \\ 2 & 3 & 1 & 1 \end{bmatrix}; \quad (c) \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}; \quad (d) \begin{bmatrix} 1 & 2 & 0 & 0 \\ -1 & 2 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & -1 \\ 0 & 0 & -1 & -1 \end{bmatrix}.$$

7. Uzasadnij, że wyznacznik macierzy $A \in M_{n \times n}(\mathbb{R})$ ($n > 1$) o wyrazach nieparzystych jest liczbą parzystą.

8. Jaką wartość może przyjąć wyznacznik macierzy $A \in M_{n \times n}(\mathbb{R})$ spełniającej równanie:

$$a) A^2 = A^T; \quad (b) A^T - A^{-1} = 0; \quad (c) A^2 + A^{-1} = 0; \quad (d) A^3 - 4A^{-1} = 0.$$

9. Niech A będzie macierzą kwadratową o elementach rzeczywistych. Oblicz $\det(2A)$ wiedząc, że $\det(3A) = 54$ oraz $\det(4A) = 128$.

10. Liczby 1798, 2139, 3255, 4867 dzielą się przez 31. Uzasadnij, że wyznacznik

$$\begin{vmatrix} 1 & 7 & 9 & 8 \\ 2 & 1 & 3 & 9 \\ 3 & 2 & 5 & 5 \\ 4 & 8 & 6 & 7 \end{vmatrix}$$

również dzieli się przez 31.

11. Nie obliczając wyznaczników znajdź rozwiązania podanych równań:

$$(a) \begin{vmatrix} 1+x & 1 & 1 & 1 \\ 2 & 2 & 2 & 2 \\ 4 & 6-x & 4 & 4 \\ 6 & 6 & 6 & x \end{vmatrix} = 0, \quad (b) \begin{vmatrix} x^2 & 4 & 9 & 3 \\ -1 & 1-x^2 & -9 & -3 \\ 1 & 4 & 9 & 3 \\ 1 & 4 & x^2 & 3 \end{vmatrix} = 0.$$

12. Wyznacz macierze odwrotne dla macierzy nieosobliwych z zadania 6.

13. Rozwiąż równanie $AX = B^T$, w którym

$$A = \begin{pmatrix} 3 & 0 & 1+2i & 0 \\ 1-2i & 0 & 2 & 0 \\ 0 & 2i-1 & 0 & 2i \\ 0 & 3i & 0 & 2i+1 \end{pmatrix}, \quad B = \begin{pmatrix} 11 & 0 & 0 & 0 \\ i & 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}.$$

14. Wyznacz rząd macierzy:

$$A = \begin{bmatrix} 1 & -2 & -3 & -4 & 4 \\ 0 & 1 & -1 & 1 & -3 \\ 1 & -1 & 2 & -3 & 1 \\ 2 & -2 & 4 & -6 & 2 \end{bmatrix}, \quad B = \begin{bmatrix} 1 & -3 & 2 & 0 & 3 \\ 3 & -6 & 4 & -1 & 6 \\ -3 & 3 & -2 & 2 & -3 \end{bmatrix}, \quad C = \begin{bmatrix} 2 & 1 & 1 & 1 \\ -3 & 2 & 0 & 1 \\ 1 & 4 & 2 & 3 \\ 2 & 1 & 1 & 4 \end{bmatrix}.$$

15. Obliczając wyznacznik odpowiedniej macierzy sprawdź, czy wektory $u = (2+i, i, 2)$, $v = (1-2i, 1, -2i)$, $w = (0, i, 0)$ są liniowo niezależne w $(\mathbb{C}^3, \mathbb{C}, +, \cdot)$.

16. Wyznaczając rząd odpowiedniej macierzy sprawdź, czy wektory $u = (2+i, i, 2)$, $v = (1-2i, 1, -2i)$, $w = (0, i, 0)$ są liniowo niezależne w $(\mathbb{C}^3, \mathbb{R}, +, \cdot)$.

17. Dla jakich wartości parametru $a \in \mathbb{R}$ rząd macierzy

$$A = \begin{bmatrix} -2 & -1-a & 1 \\ a & 0 & -a \\ -1 & a+a^2 & 1 \end{bmatrix}, \quad B = \begin{bmatrix} a & 1 & 1 & 1 \\ 1 & a & 1 & 1 \\ 1 & 1 & a & 1 \\ 1 & 1 & 1 & a \end{bmatrix}, \quad C = \begin{bmatrix} a & 1 & 1 & 1 \\ 1 & a & 1 & 1 \\ 1 & 1 & a & 1 \end{bmatrix}$$

jest: (a) największy; (b) najmniejszy?

Zestaw 6. Układy równań liniowych

---

1. Znajdź rozwiązania układów równań:

$$(a) \begin{cases} 2x + 3y - z = -4 \\ -x - y + z = 3 \\ 5x + 6y + 3z = 8 \end{cases}; \quad (b) \begin{cases} 2x + y - z = 1 \\ x - y + 2z = -1 \\ 4x + 5y - 7z = 5 \end{cases}; \quad (c) \begin{cases} 3x - 5y + 2z + 4t = 2 \\ 7x - 4y + z + 3t = 5 \\ 5x + 7y - 4z - 6t = 3 \end{cases}.$$

2. Określ liczbę rozwiązań układu w zależności od wartości parametru $p \in \mathbb{R}$; wyznacz rozwiązania dla tych wartości parametru, dla których układ jest nieoznaczony:

$$(a) \begin{cases} (5-p)x - 2y - z = 1 \\ -2x + (2-p)y - 2z = 2 \\ -x - 2y + (5-p)z = 1 \end{cases}; \quad (b) \begin{cases} px + y = 2 \\ 2x - y = p \\ 2x - y = 1 \end{cases}; \quad (c) \begin{cases} x + y + pz = 2 \\ x + py + z = -1 \\ px + y + z = -1 \end{cases}.$$

3. Dla jakich wartości parametru $p \in \mathbb{R}$ w przestrzeni wektorowej $(\mathbb{R}^4, \mathbb{R}, +, \cdot)$ zachodzi:

$$(3, p-4, p-5, p-6) \in \text{lin}\{(-p, 1, p, p), (-p, p, 2, p), (-p, p, p, 3)\}?$$

Zapisz odpowiedni układ równań, określ rząd macierzy uzupełnionej tego układu w zależności od parametru p oraz wyznacz te jego wartości, dla których rozważany układ jest niesprzeczny.

4. Znajdź dowolną bazę podprzestrzeni wektorowej przestrzeni $(\mathbb{C}^3, \mathbb{R}, +, \cdot)$ rozwiązań układu równań

$$\begin{cases} x + y + z = 0 \\ x - z = 0 \end{cases}.$$

W wybranej bazie podaj współrzędne tych z poniższych wektorów, które należą do tej podprzestrzeni:

$$u = (-2i, i, -2i), \quad v = (-2i, 4i, -2i), \quad w = (2-i, -4+2i, 2-i).$$

5. Zbadaj liczbę rozwiązań układu równań

$$\begin{cases} x + (1-a)y - iz = 0 \\ (1-i)x + (3+i)y - (1+i)z = 0 \\ ax + y - 2z = 0 \end{cases}$$

dla wartości parametru $a \in \mathbb{C}$ będących pierwiastkami wielomianu

$$\varphi(a) = (1+i)a^2 - (4-4i)a - 4 - 4i.$$

Wyznacz te rozwiązania.

6. Rozważmy następujący problem interpolacyjny: szukamy wielomianu $p \in \mathbb{R}[x]_3$ spełniającego warunki $p(-2) = 3$, $p(-1) = 2$, $p(1) = 6$. Zapisz te warunki w postaci układu równań liniowych ze względu na nieznanne współczynniki wielomianu p . Stosując metodę sprowadzania macierzy uzupełnionej układu do postaci schodkowej, zbadaj ile rozwiązań ma ten układ; jeżeli nie jest układem sprzecznym wyznacz jego rozwiązania.
7. Punkt $x_0 \in X$ nazywam punktem stałym odwzorowania $f : X \rightarrow X$ jeżeli $f(x_0) = x_0$. Zbadaj liczbę punktów stałych odwzorowania

$$f : \mathbb{R}^3 \ni (x, y, z) \rightarrow (2x + (a-1)y + 2z + 1, x - y, 2x + 2y + (a+1)z - 2) \in \mathbb{R}^3$$

w zależności od wartości parametru $a \in \mathbb{R}$.

Zestaw 7. Przekształcenia liniowe

---

1. Sprawdź, które z podanych odwzorowań jest liniowe:

- (a) $\mathcal{L}: \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}^2$, $\mathcal{L}(x, y, z) = (x - 1, y + z)$;
- (b) $\mathcal{L}: \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}^4$, $\mathcal{L}(x, y, z) = (x + y, 2x - z, 3x + y, 0)$;
- (c) $\mathcal{L}: M_{3 \times 3}(\mathbb{R}) \rightarrow M_{3 \times 3}(\mathbb{R})$, $\mathcal{L}(A) = A + A^T$;
- (d) $\mathcal{L}: \mathbb{R}[x]_3 \rightarrow \mathbb{R}[x]_2$, $(\mathcal{L}p)(x) = xp''(x) + p(0)$;
- (e) $\mathcal{L}: \mathbb{R}[x] \rightarrow \mathbb{R}[x]$, $(\mathcal{L}p)(x) = p(x)p'(x)$.

2. Dla odwzorowań liniowych z poprzedniego zadania wyznacz bazę jądra $\ker \mathcal{L}$ i bazę obrazu $\text{im } \mathcal{L}$ oraz określ, które z nich jest monomorfizmem, epimorfizmem, izomorfizmem.

3. Odwzorowanie liniowe $f: \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}^2$ określone jest przez warunki

$$f(1, 1, 1) = (0, 1), \quad f(1, -1, 1) = (2, 0), \quad f(-1, 1, 1) = (3, -1).$$

- (a) Znajdź $\ker f$ oraz $\text{im } f$.
- (b) Podaj rząd odwzorowania f .
- (c) Zbadaj, czy odwzorowanie f jest monomorfizmem.

4. Wyznacz macierze odwzorowań liniowych z zadania 1. w dowolnie wybranych bazach.

5. Niech $f: \mathbb{R}^4 \rightarrow \mathbb{R}^3$ będzie odwzorowaniem liniowym postaci

$$f(x, y, z, t) = (3x - 2y + z + at, 5x - 8y + 9z + 3t, 2x + y + az - t).$$

Wyznacz macierz tego odwzorowania w bazach kanonicznych i na jej podstawie określ dla jakich wartości parametru a odwzorowanie f jest: (a) monomorfizmem, (b) epimorfizmem.

6. Rozważmy odwzorowanie liniowe $L: \mathbb{R}[x]_4 \rightarrow \mathbb{R}[x]_4$,

$$(Lw)(x) = xw'(x) + pw(-x).$$

Wyznacz jego macierz w bazach kanonicznych i na jej podstawie określ, dla jakich wartości parametru p odwzorowanie L jest: (a) monomorfizmem, (b) epimorfizmem.

7. Dane jest odwzorowanie liniowe $f: \mathbb{R}^3 \ni (x, y, z) \rightarrow (2y, x + z) \in \mathbb{R}^2$. Znajdź macierz $M_f(B_1, B_2)$ tego przekształcenia w bazach B_1, B_2 :

- (a) $B_1 = ((1, 0, 0), (0, 1, 0), (0, 0, 1))$, $B_2 = ((1, 0), (0, 1))$;
- (b) $B_1 = ((2, 1, 0), (1, 1, 1), (0, 0, 1))$, $B_2 = ((1, 1), (0, -1))$.

8. Rozważmy odwzorowanie liniowe $g: \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}^2$ o macierzy $M_g(B_1, B_2) = \begin{bmatrix} 1 & 2 & 0 \\ 0 & 1 & 2 \end{bmatrix}$. Znajdź wartość $g(1, 2, 0)$, jeżeli w przestrzeniach $\mathbb{R}^3, \mathbb{R}^2$ zadano bazy takie jak w zadaniu poprzednim.

9. Niech $X = \text{lin}\{e^x, \sin x, \cos x, \sin 2x, \cos 2x\}$. Wyznacz macierz endomorfizmu $L : X \rightarrow X$ (w dowolnej bazie przestrzeni X), gdzie

- (a) $L(f) = f'$;
- (b) $L(f) = f + f''$.

Podaj wymiary obrazu i jądra tego odwzorowania (wykorzystując rząd wyznaczonej macierzy odwzorowania) oraz wyznacz ich bazy. Korzystając z macierzowej reprezentacji odwzorowania L wyznacz wartość $L(f)$, gdzie $f(x) = 3 \sin x(1 - 4 \cos x)$.

10. Rozważmy bazę $B = (v_1, v_2, v_3)$ przestrzeni wektorowej $\mathbb{R}^3$ oraz endomorfizm f , taki że $f(v_1) = v_2 - v_3$, $f(v_2) = v_1 - v_2$, $f(v_3) = v_3 - v_1$.

- (a) Wyznacz macierz $M_f(B)$ i na jej podstawie sprawdź, czy f jest izomorfizmem.
- (b) Wyznacz bazę B jeżeli wiadomo, że macierz przejścia z bazy B do bazy kanonicznej B_k ma postać

$$P = \begin{bmatrix} 0 & -1 & 1 \\ 0 & 0 & -1 \\ -1 & 1 & 1 \end{bmatrix}.$$

- (c) Wyznacz wartość $f(0, 1, 2)$ dwoma sposobami: korzystając z macierzy $M_f(B)$ oraz z macierzy $M_f(B_k)$.

11. Znajdź macierz $M_L(B_1, B_2)$ odwzorowania liniowego $L : \mathbb{R}[x]_2 \rightarrow \mathbb{R}[x]_3$ postaci $(Lw)(x) = xw(-x)$, gdzie $B_1 = (x^2 + x, x - 1, x + 2)$, $B_2 = (x^3 + x, x^3 - x, x^2 + 1, x^2 - 1)$. Ponadto

- (a) wyznacz wymiar przestrzeni $\ker L$ badając rząd macierzy $M_L(B_1, B_2)$,
- (b) wyznacz macierz odwzorowania liniowego L w bazach kanonicznych.

12. Wyznacz bazę B przestrzeni $\mathbb{R}^3$, w której macierz endomorfizmu $L : (x, y, z) \rightarrow (x - y, y + z, -z)$ ma postać

$$M_L(B) = \begin{bmatrix} 1 & -1 & 2 \\ 0 & 1 & 1 \\ 0 & 0 & -1 \end{bmatrix}.$$

13. Rozważmy endomorfizm $\Phi_n : \mathbb{R}[x]_n \ni f \rightarrow f' \in \mathbb{R}[x]_n$.

- (a) Wyznacz $\ker \Phi_n$, $\text{im } \Phi_n$ oraz bazy tych przestrzeni.
- (b) Wyznacz macierz $M_{\Phi_n}(B)$ odwzorowania Φ_n w bazie $B = (b_0, \dots, b_n)$, gdzie

$$b_0(x) = 1, \quad b_1(x) = 1 + x, \quad b_2(x) = 1 + x + x^2, \quad \dots, \quad b_n(x) = 1 + x + \dots + x^n.$$

- (c) Rozważmy bazę $C = (c_0, \dots, c_n)$ przestrzeni $\mathbb{R}_n[x]$, gdzie $c_k(x) = x^k$ ($k = 0, \dots, n$). Wyznacz macierz przejścia P z bazy B do bazy C oraz macierz P^{-1} .
- (d) Wykorzystując macierzową reprezentację endomorfizmu Φ_3 oblicz $(1 + x^2 + 6x^3)'$.

14. Rozważmy endomorfizm $F : M_{2 \times 2}(\mathbb{R}) \rightarrow M_{2 \times 2}(\mathbb{R})$ postaci

$$F : \begin{bmatrix} a & b \\ c & d \end{bmatrix} \rightarrow \begin{bmatrix} 2a - b + 2c - d & b + 2c - d \\ 2c & b - 2c + 3d \end{bmatrix}.$$

- (a) Wyznacz jądro oraz obraz endomorfizmu F ; wyznacz bazy tych przestrzeni.
- (b) W wybranej bazie B przestrzeni $M_{2 \times 2}(\mathbb{R})$ wyznacz macierz $M_F(B)$ endomorfizmu F .
- (c) Sprawdź, czy F jest izomorfizmem; w przypadku odpowiedzi pozytywnej wyznacz odwzorowanie odwrotne F^{-1} .

Zestaw 8. Wartości i wektory własne, diagonalizowalność

---

1. Wyznacz wartości i wektory własne macierzy:

$$(a) \begin{bmatrix} 1 & -i \\ i & 1 \end{bmatrix}, \quad (b) \begin{bmatrix} -i & 0 & -2 \\ 0 & 4 & 0 \\ 2 & 0 & -i \end{bmatrix}, \quad (c) \begin{bmatrix} 1 & 2 & 1 \\ 0 & 2 & 0 \\ 1 & 0 & 1 \end{bmatrix}, \quad (d) \begin{bmatrix} -1 & 1 & 1 \\ 1 & -1 & 1 \\ 1 & 1 & -1 \end{bmatrix}.$$

2. Wyznacz wartości własne oraz odpowiadające im podprzestrzenie własne endomorfizmu

$$(a) f : \mathbb{R}^3 \ni (x, y, z) \rightarrow (x - y + z, x - y - z, 2x - 2y) \in \mathbb{R}^3;$$

$$(b) f : \mathbb{R}^3 \ni (x, y, z) \rightarrow (2x + y + z, 2y + z, 2z) \in \mathbb{R}^3;$$

$$(c) f : \mathbb{R}[x]_2 \ni ax^2 + bx + c \rightarrow (5a + 9c)x^2 - (3a + 4b + 3c)x + 3a - c \in \mathbb{R}[x]_2;$$

$$(d) f : M_{2 \times 2}(\mathbb{R}) \ni \begin{pmatrix} a & b \\ c & d \end{pmatrix} \rightarrow \begin{pmatrix} 3a + c - d & 2a + 2b - 2d \\ 2c & a + d \end{pmatrix} \in M_{2 \times 2}(\mathbb{R}).$$

3. Przypuśćmy, że macierz z zadania 1(d) jest macierzą endomorfizmu $f : \mathbb{R}[x]_2 \rightarrow \mathbb{R}[x]_2$ w bazie $(1, x, x^2)$. Wyznacz wartości własne endomorfizmu f oraz odpowiadające im podprzestrzenie własne; wskaż bazę B złożoną z jego wektorów własnych oraz wyznacz macierz $M_f(B)$.

4. Rozważmy endomorfizm $f : \mathbb{R}[x]_2 \rightarrow \mathbb{R}[x]_2$ określony przez warunki: $f(x) = -x$, $f(x^2 + 1) = 2x^2 + 2$, $f(2x + 1) = 0$. Wyznacz jego wartości własne oraz bazę przestrzeni $\mathbb{R}[x]_2$, w której macierz endomorfizmu f jest diagonalna. Wyznacz tę macierz.

5. Sprawdź, czy macierz jest diagonalizowalna; w przypadku pozytywnej odpowiedzi wyznacz macierze diagonalną D oraz nieosobliwą P , takie że $A = PDP^{-1}$:

$$(a) A = \begin{bmatrix} -3 & -6 & 7 \\ 1 & 1 & -1 \\ -4 & -6 & 8 \end{bmatrix}, \quad (b) A = \begin{bmatrix} 3 & 2 & -2 \\ -1 & 0 & 1 \\ 1 & 1 & 0 \end{bmatrix}, \quad (c) A = \begin{bmatrix} 2 & 1 & 0 \\ 0 & 2 & 0 \\ 0 & -1 & 2 \end{bmatrix}.$$

6. Niech

$$A = \begin{bmatrix} a & 0 & 1 \\ -1 & 0 & b \\ -2 & -1 & 3 \end{bmatrix} \quad \text{oraz} \quad v = \begin{bmatrix} 2 \\ 0 \\ 2 \end{bmatrix}.$$

Wyznacz te wartości parametrów $a, b \in \mathbb{R}$, dla których wektor v jest wektorem własnym macierzy A . Czy otrzymana macierz jest diagonalizowalna? Odpowiedź uzasadnij.

7. Rozważmy endomorfizm $f : \mathbb{R}[x]_3 \rightarrow \mathbb{R}[x]_3$ określony przez warunki:

$$f(x^3) = -x^3, \quad f(x^2) = x^3 - 1, \quad f(x) = -x, \quad f(1) = 2x^3 + 2x^2 - 3.$$

Wykaż, że endomorfizm f jest diagonalizowalny. Następnie wyznacz bazę B przestrzeni $\mathbb{R}_3[x]$, w której macierz $M_f(B)$ jest diagonalna. Wypisz tę macierz i korzystając z niej znajdź $f^{10}(x^3 + x)$.

8. Rozważmy przestrzeń wektorową U o bazie $B = (\sin x, \cos x, \sin 2x, \cos 2x)$ oraz endomorfizm $L : U \rightarrow U$ spełniający warunki: $L(\sin x - \cos x) = \cos x - \sin x$, $L(\sin x + \cos x) = \cos x + \sin x$, $L(\sin 2x - \cos 2x) = \cos 2x - \sin 2x$, $L(\cos 2x) = \cos 2x$. Oblicz $L^{1000}(\sin x \cos x)$ oraz $L^{-1}(\sin^2 x - \cos^2 x)$.

Zestaw 9. Elementy geometrii analitycznej w $\mathbb{R}^3$

---

1. Wyznacz miarę kąta ostrego utworzonego przez wektory $[3, \sqrt{2}, 1]$ oraz $[-1, -\sqrt{2}, 0]$.
2. Wyznacz wszystkie wartości parametru $a \in \mathbb{R}$, dla których kąt między wektorami $[3, \sqrt{2}, a]$ oraz $[\sqrt{2}, -1, 0]$ ma miarę $\pi/6$.
3. Sprawdź, czy trójkąt o wierzchołkach $A = (1, 0, -1)$, $B = (0, 2, 1)$, $C = (1, 4, 1)$ jest ostrokątny. Oblicz jego pole oraz długość wysokości opuszczonej z wierzchołka A .
4. Sprawdź, czy punkty $A = (1, 0, -1)$, $B = (0, 2, 1)$, $C = (1, 4, 1)$, $D(2, -3, 1)$ leżą w jednej płaszczyźnie.
5. ☠ Dane są trzy punkty: $A = (1, -1, 2)$, $B = (4, 3, 2)$, $C = (-3, 2, 2)$. Wyznacz taki punkty D , aby czworokąt o wierzchołkach A, B, C, D był kwadratem.
6. Oblicz objętość
  - (a) czworościanu o wierzchołkach $A = (1, 0, -1)$, $B = (0, 2, 1)$, $C = (1, 4, 1)$, $D = (0, 0, 1)$;
  - (b) równoległościanu rozpiętego przez wektory $u = (1, 1, 1)$, $v = (0, 1, -1)$, $w = (-2, -1, 3)$.
7. Napisz równanie parametryczne i równanie zwyczajne prostej l ,

$$l: \begin{cases} x + 2y - 7 = 0 \\ 3y + z - 17 = 0 \end{cases} .$$

8. Wyznacz równanie wektorowe i równanie krawędziowe prostej l ,

$$l: \begin{cases} x = -3 + 2t \\ y = 5 - t \\ z = 2 + 3t \end{cases}, t \in \mathbb{R}.$$

9. Wyznacz równanie parametryczne prostej prostopadłej do płaszczyzny $\pi: 3x - y + 2z + 3 = 0$ i przecinającej ją w punkcie $(0, 3, 0)$.
10. Wyznacz równanie płaszczyzny π przechodzącej przez początek układu współrzędnych oraz prostopadłej do prostej l ,

$$l: \begin{cases} x - 2y + z - 20 = 0 \\ -x + y + 3z + 1 = 0 \end{cases} .$$

11. Wyznacz równanie parametryczne i równanie ogólne płaszczyzny przechodzącej przez punkty $A = (1, 0, -1)$, $B = (0, 2, 1)$, $C = (1, 4, 1)$.
12. Wyznacz równanie płaszczyzny zawierającej proste

$$l_1 : x = y = z \quad \text{oraz} \quad l_2 : 2x = y = -z.$$

13. Wyznacz równanie płaszczyzny, której punkt $(1, 2, -1)$ jest rzutem prostokątnym punktu $(0, 0, 0)$.

14. Znajdź punkt A symetryczny do punktu przecięcia się prostych l_1 oraz l_2 względem płaszczyzny π , jeżeli

$$l_1: \frac{x-2}{2} = \frac{y+3}{-1} = \frac{z-1}{3}; \quad l_2: \begin{cases} x = 1-t \\ y = 2+2t \\ z = 1-t \end{cases}, t \in \mathbb{R}$$

oraz $\pi: x + y + z = -2$.

15. Zbadaj wzajemne położenie prostych l i k :

$$(a) l: \begin{cases} x = 1-t \\ y = 1+3t \\ z = -3+2t \end{cases}, t \in \mathbb{R}, \quad k: \begin{cases} x = 1+2t \\ y = 3-4t \\ z = 2+t \end{cases}, t \in \mathbb{R};$$

$$(b) l: \begin{cases} x+2y-7=0 \\ 3y+z-17=0 \end{cases}, \quad k: \begin{cases} x=-3+2t \\ y=5-t \\ z=2+3t \end{cases}, t \in \mathbb{R}.$$

16. Zbadaj wzajemne położenie prostej k i płaszczyzny π

$$\pi: 3x - y + z - 17 = 0, \quad k: \begin{cases} x = -2t \\ y = 1+t \\ z = 2-3t \end{cases}, t \in \mathbb{R}.$$

17. Zbadaj wzajemne położenie płaszczyzn

$$\pi_1: -3x + y - z - 3 = 0, \quad \pi_2: 6x - 2y + 2z - 5 = 0.$$

18. Oblicz odległość

$$(a) \text{ punktu } P = (0, 0, 0) \text{ od prostej } l: \frac{x-1}{-2} = \frac{y+1}{1} = \frac{z-3}{2};$$

$$(b) \text{ punktu } P = (0, -1, 0) \text{ od płaszczyzny } \pi \text{ przechodzącej przez punkty } (0, 1, 2), (1, 1, 0), (-1, 0, 1);$$

$$(c) \text{ między płaszczyznami } \pi_1: -3x + y - z - 3 = 0 \text{ oraz } \pi_2: 6x - 2y + 2z - 4 = 0.$$

(d) między prostymi

$$l: \begin{cases} x = 1-t \\ y = -3-3t \\ z = 2-2t \end{cases}, t \in \mathbb{R} \quad \text{oraz} \quad k: \begin{cases} x = 2t \\ y = 6t \\ z = 4t \end{cases}, t \in \mathbb{R};$$

(e) między prostymi

$$l: \begin{cases} x = 1 \\ x + z = 0 \end{cases} \quad \text{oraz} \quad k: \begin{cases} x + y = 1 \\ z = 0 \end{cases};$$

$$(f) \text{ prostej } k: x = -1+t, y = 1-2t, z = 1-t, t \in \mathbb{R} \quad \text{od płaszczyzny } \pi: x + y - z = 1.$$

19. Dana jest płaszczyzna $\pi: x + 2y + 3z - 6 = 0$ oraz prosta $l: x = y = z$. Wyznacz równania parametryczne prostej l oraz prostej będącej jej rzutem prostokątnym na płaszczyznę π .